

INNEHÅLL:

BESLUT "NATURRESERVAT HERRÖN": 1990-01-22
REGISTERUPPGIFTER "NATURRESERVAT HERRÖN"

LÄNSSTYRELSEN I KOPPARBERGS LÄN
Miljövårdsenheten

BESLUT 1990-01-22
Dnr: 2311-7309-89 (2084)

BILDANDET AV NATURRESERVATET HERRÖN, AVESTA KOMMUN

UPPGIFTER OM NATURRESERVATET

Namn: Naturreservatet Herrön
Kommun: Avesta
Socken: Folkärna
Läge: Dalälven ca 7 km öster om Avesta
Kartblad: Ekonomiska kartbladet 12G 3f
Gräns: Innerkanten av den kraftigt punktstreckade
linjen på bifogad karta, bilaga 2, motsvarar
fastighetsgränsen.
Areal: 26 ha varav 15,4 ha vatten
Fastighet: Herrön 1:1
Markägare: Avesta kommun
Naturvårdsförvaltare: Avesta kommun

BESKRIVNING AV OMRÅDET:

Herrön är belägen i Dalälven cirka 7 km öster om det centrala Avesta. Den ligger strax väster om Utsund där Dalälven har sitt utlopp i sjön Bäsingen. Läget framgår närmare av kartorna, bilaga 1 och 2.

Vad som tidigast är känt om ön är att den varit lagd under den närbelägna egendomen Kungsgården. Genom en donation av Karl IX på 1600-talet kom den sedermera att tillhöra Garpenbergs Kungsgård. En lantmäteriförrättning 1794 förtäljer att denna ö, Igelön, som och kallas Herrön, är med något alderskog bevuxen och tämligen gräsbärande. Jordmånen består av sandmo. Hårdvallen eller den höglänta delen utgör 3/4 av arealen. De låglänta stäl-lena står vårtiden under vatten och omfattar 1/3 av öns yta.

På den tillhörande kartan anges hela ön som varande slåtter och betesmark med tre lador och ett fähus. En krönika från slutet av 1700-talet anger vidare att Garpenbergs kungsgård erhåller 50 till 60 vinterlass hö från denna holme.

Äganderätten till ön övergick 1881 till Jernkontoret efter Avesta-Garpenbergs AB:s konkurs. Fastigheten förvärvades där-efter 1911 av Förlagsaktiebolaget Nedre Dalälven, 1938 av Allmänna flottleder i Dalälven och 1975 av Avesta kommun.

Brukandet av ön som slåtter och betesmark upphörde troligen i slutet av 1800-talet. I dagsläget är hela ön beskogad med undan-tag av någr sankapartier i öns mitt.

Till uppbyggnad består ön av älvsediment, främst mjåla. Längs strandlinjen kan man skönja utbildade strandvallar så att mitt-området till stor del har lägre nivå än stränderna. Det inre av ön består följdriktigt av en del sumpiga partier hägg, rönn och björk. Barrinslaget är nästan uteslutande gran. Några granar längs den norra stranden har uppnått ansenliga dimensioner. Djurlivet består främst av ett rikt fågelliv. En hel del bäver-

fällningar ligger längs stränderna.

ÄRENDETS BEREDNING

Frågan om bildande av natrreservatet för Herrön togs upp av Folkare Naturvårdsförening genom en skrivelse till länsstyrelsen i mars 1985. Anledningen var att planer tidigare hade funnits på att anlägga rastplats på ön med tältplats och brygga. Naturvårdsföreningen ville att ön skulle bevaras i orört skick särskilt för att gynna fågellivet.

Länsstyrelsen företog en mindre inventering av ön sommaren 1989 i syfte att utforma förslag till naturreservatsbeslut och skötselplan för området.

OMRÅDETS BETYDELSE OCH BEHOV AV SKYDD OCH VÅRD

Området är zoologiskt intressant som biotop för sällsynta och hotade fågelarter främst den vitryggiga hackspetten. Ön har allmän ekologisk betydelse genom sin orördhet och utgör därmed ett område till fromma för flora och fauna som är känslig för störningar och ingrepp. Den behöver särskilt skyddas och bör förklaras som naturreservat.

LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Det beskrivna området, som avgränsas med innerkanten av en punktstreckad linje på bifogad karta (bilaga 2) bör av skäl som ovan nämnts särskilt skyddas på grund av sin betydelse för kännedom om landets natur. Länsstyrelsen förklarar därför med stöd av 7 § naturvårdslagen (1964:822) området som naturreservat.

Ändamålet med reservatet skall vara att bevara en till stora delar lövskogsbevuxen ö i Dalälven med rikt fågelliv i ostört skick.

För området skall gälla de föreskrifter enligt 8-10 § naturvårdslagen samt 9 § naturvårdsförordningen (1976:484) vilka anges nedan.

A. Föreskrifter enligt 8 § naturvårdslagen om inskränkningar i rätten att förfoga över fastighet inom reservatet.

Utöver vad som eljest gäller är det förbjudet att

1. uppföra byggnad
2. anlägga väg, stig bro eller brygga, luft- eller markledning
3. bedriva täkt eller annan verksamhet som förändrar områdets topografi, yt- eller dräneringsförhållanden genom att dika, muddra, gräva, spränga, borra eller utfylla
4. skogsgödsla eller använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel
5. avverka skog annat än enligt skötselplanen.

B. Föreskrifter enligt 9 § naturvårdslagen angående markägares och annan sakägares skyldighet att tåla visst intrång

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktas tåla att följande anordningar utförs och åtgärder vidtas för att tillgodose ändamålet med reservatet nämligen

1. utmärkning av och upplysning om reservatet samt röjning enligt skötselplanen.

C. Föreskrifter enligt 10 § naturvårdslagen om vad allmänheten har att iakttaga inom reservatet

Utöver vad som eljest gäller är det förbjudet att

1. tälta eller förankra husbåt
2. skada träd eller buskar eller gräva upp växter eller ta bort mossor eller lav
3. klättra i träd
4. medföra okopplad hund eller annat lösgående husdjur
5. fånga eller insamla djur förutom fiskar
6. elda.

D. Föreskrifter enligt 9 § naturvårdsförordningen rörande naturvårdsförvaltningen av reservatet m.m.

Länsstyrelsen fastställer nedanstående skötselplan.

1. Området skall bevaras i orört och ostört skick med undantag av vad som anges under punkt 2-3
2. För att förhindra att barrträden kommer att dominera på ön i framtiden skall vid behov återkommande röjning av barrträdstrungringen ske vart 5:e år.
3. Två mindre informationstavlor med föreskrifter uppsättes på ön (se bilaga 3).

Avesta kommun skall vara förvaltare. Förvaltningen bekostas av kommunen.

Beslut i detta ärende har fattats av styrelsen. I beslutet deltog landshövding Lilly Hansson jämte ledamöterna Per-Erik Aarnseth, Bertil Andersson, Börje Andersson, Karl Boo, Ann-Christin Dåderman, Karl-Gustaf Holmén, Eva Kungsmark, Bengt Nylund, Olle Olsson, Margareta Rud, Lillemor Rudholm, Lennart Thorslund och Nicke Welin-Berger.

I den slutliga handläggningen deltog även länsråd Leif Svensson, förste länsassessor Stig Holback, länsantikvarie Ulf Löfwall, länsarkitekt P Folke Nyholm, miljövårdsdirektör Stig-Åke Svensson och förste byråsekreterare Jan Larspers, föredragande.

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, blankett 2:1.

Lilly Hansson

Jan Larspers

Bilagor:

1. Översiktskarta
2. Beslutskarta
3. Vegetationskarta
4. Registeruppgifter
5. Hur man överklagar, blankett 2:1

REGISTERUPPGIFTER

UPPGIFTER OM NATURRESERVATET HERRÖN

Namn:	Naturreservatet Herrön
Kommun:	Avesta
Socken:	Folkärna
Läge:	Dalälven ca 7 km öster om Avesta
Kartblad:	Ekonomiska kartbladet 12G 3f
Gräns:	Innerkanten av den kraftigt punktstreck-

2790_Herrön.txt

kade linjen enligt beslutskartan
(bilaga 2).

Areal: 26 ha varav 15,4 ha vatten
Fastighet: Herrön 1:1
Markägare: Avesta kommun
Area: 10,6 ha
Naturtyper: Blandskog
Landskapstyp: Sedimentö
Naturgeografisk region: Nr 26, skogslandskapet omedelbart söder
om norrlandsgränsen
Skyddsmotiv: Zoologiska, allmänekologiska
Skyddsföreskrifter: Indispensabla, totala A1-5
Planerade anläggningar: Mindre informationstavlor
Skötselplan: Föreskrifter under D.